

Stanisław Dziekoński

„Kościołowi, który jest w Łodzi,
powiedz...”, Krzysztof Nykiel, Łódź
2010 : [recenzja]

Łódzkie Studia Teologiczne 19, 303-304

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

ks. Krzysztof Nykiel, *Kościółowi, który jest w Łodzi, powiedz...*, Archidiecejalne Wydawnictwo Łódzkie, Łódź 2010, ss. 200.

Wobec przybierających na sile procesów dechrystianizacji i laicyzacji, deprecjacji wartości ogólnoludzkich i niszczenia autorytetów rodzi się potrzeba ukazywania świadków, którzy swą mądrością, siłą ducha i głębią wiary ukazują fundamenty życia, jego prawdziwy sens i spełnienie. W tę optykę, wpisuje się książka autorstwa ks. Krzysztofa Nykła, od 15 lat pracującego w Watykanie, najpierw w Papieskiej Radzie do Spraw Duszpasterstwa Służby Zdrowia, a od 2002 r. w Kongregacji Nauki Wiary. Za swoją pracę, obejmującą także udział w charakterze prelegenta w różnych sympozjach, kongresach i konferencjach, 20 lipca 2001 r. został wyróżniony przez Jana Pawła II godnością kapelana Jego Świątobliwości, a 3 maja 2010 r. Benedykt XVI obdarzył ks. Krzysztofa godnością prałata honorowego. Praca na rzecz Kościoła powszechnego żadną miarą nie przeszkodziła Księdzu Prałatowi w zachowaniu bliskich kontaktów ze swoją archidiecezją, o czym świadczy fakt, że 24 listopada 2005 r. decyzją abpa Władysława Ziółka został on honorowym kanonikiem Archikatedralnej Kapituły Łódzkiej. Do przedstawionego wyżej rysu biograficznego trzeba dodać autorstwo artykułów naukowych i popularnonaukowych, jak również współdziałanie w redagowaniu publikacji książkowych i współpracę z redakcjami czasopism: „L’Osservatore Romano”, „Dolentium Hominum”, „Niedzieli”, „Rycerza Niepokalanej dla Polonii”, oraz Sekcji Polskiej Radia Watykańskiego.

Dość szczegółowe przedstawienie Autora recenzowanej książki, ukazujące jego doświadczenie publicystyczne i naukowe, jak też oddanie dla Kościoła, pozwala lepiej zrozumieć, dlaczego ks. Krzysztof zdecydował się podjąć pracę nad książką, prezentującą w sposób uporządkowany i z wykorzystaniem aparatu naukowego główne idee nauczania Pasterza archidiecezji łódzkiej abpa Władysława Ziółka. Jest to opracowanie pionierskie i wybitnie źródłowe, o czym Autor informuje we wstępie do książki. Wydaje się, że właśnie ze względu na wierność źródłom, a nawet wielki szacunek do nich, w tekście odnajdujemy dużo cytatów. Wyczuwa się, że Autor doskonale zdaje sobie sprawę, że materiały, które poddał opracowaniu, mają jedyne swoje źródło – Pasterza archidiecezji łódzkiej, który dla Autora książki jest żywym świadectwem wiary i całkowitego oddania Kościołowi – czuje Kościół, nim żyje, widzi perspektywy jego rozwoju i problemy do rozwiązania. Opinia ta znajduje swoje całkowite uzasadnienie już w samym tytule książki *Kościółowi, który jest w Łodzi, powiedz...*, ale jeszcze głębsze wytłumaczenie znajdujemy w wypowiedzi Autora dotyczącej motywów jego pracy: „Moim zamysłem i szczerym pragnieniem było, aby głos Arcybiskupa Metropolity był ciągle żywy pośród nas, aby nadal zachęcał, dopingował, upominał i przypominał nam, jak wielki jest Pan i jak bardzo chce dobra swoich stworzeń”. W świetle tych słów rozumie się, dlaczego Autor unika w książce krytycznego podejścia, a zastosowanie obszernych cytatów jawi się jako zabieg zaplanowany. Dzięki takiemu podejściu, Autor książki odchodzi niejako w cień, a na pierwszy plan wysuwa się jej główny bohater – Metropolita Łódzki, wypowiadając w charakterystycznej dla siebie formie przesłanie, obejmujące ważne kwestie dla Kościoła, człowieka i dla świata.

W sposób szczególny została wyeksponowana problematyka powołania, przedstawiona najobszerniej, nie tylko dlatego, że książka ukazała się w Roku Kapłańskim. Powołanie jest rzeczywistością, która – jak dowiadujemy się z lektury książki, wręcz pasjonuje abpa Władysława Ziółka. W wielu wypowiedziach Metropolita daje świadectwo swemu powołaniu, czyni nad nim pogłębioną refleksję teologiczną i podejmuje działania na rzecz budzenia i rozwijania powołań na wyłączną

służbę Bogu, dostrzegając w tym względzie pierwszorzędną rolę modlitwy. Towarzyszy powołanym, udzielając im wielorakiego wsparcia.

Inną cechą jest czynienie miłosierdzia, dokonywane w różny sposób. W recenzowanej publikacji jest wiele ujmujących wypowiedzi abpa Władysława Ziółka na temat istoty miłosierdzia, ale też pięknych przykładów wprowadzania tej nauki w czyn.

Oddzielana uwaga jest poświęcona trosce abpa Władysława Ziółka o nowe parafie i kościoły. W tym względzie odnajdujemy bardzo konkretne informacje dotyczące inicjatyw Metropolity Łódzkiego z uwzględnieniem skali trudności, generowanych wielorakimi przyczynami. Jak zauważa Autor książki: „Minione 30 lat posługi biskupiej Metropolity Łódzkiego to czas tworzenia wielu nowych parafii i budowy nowych kościołów. Nie dziwi zatem, że wobec rozmiarów potrzeb i ich realizacji, arcybiskup Władysław Ziółek bywa nazywany «Budowniczym kościołów»”.

Jednym z priorytetów pasterskiej posługi abpa Władysława Ziółka jest służba rodzinie. Jest więc zrozumiałe, że w opracowaniu ks. Krzysztofa Nykła problematyka ta została zauważona. Wiele przytoczonych tekstów dotyczy teologii małżeństwa i rodziny, jej społecznego znaczenia i troski o jej kondycję moralną.

„W pasterskim zatroskaniu arcybiskupa Władysława Ziółka – jak podkreśla Autor książki, szczególne miejsce zajmuje także służba zdrowia. Troska ta nie była związana jedynie z pełnionymi obowiązkami czy to w Papieskiej Radzie do Spraw Duszpasterstwa Służby Zdrowia, czy w strukturach Konferencji Episkopatu Polski. Wynika ona z pewnością z troski o godność i prawo do życia drugiego człowieka, jak też z rozumienia i wdzięczności za trud w służbie bliźniemu dotkniętemu krzyżem cierpienia”. Bardzo interesującym rozwiązaniem jest zamieszczenie – obok wypowiedzi Metropolity Łódzkiego na temat służby zdrowia i relacji z jego obecności wśród chorych i cierpiących, świadectw osób, które spotykały się z arcybiskupem Władysławem Ziółkiem podczas pełnienia przez Niego posługi wobec służby zdrowia i chorych.

Recenzowana książka wydobywa najważniejsze obszary działań podejmowanych przez abpa Władysława Ziółka w okresie Jego posługi pasterskiej. Jeśli uwzględnić, że jest ona dedykowana pierwszemu Metropolicie Łódzkiemu z okazji 30-lecia sakry biskupiej i 75-lecia urodzin, wówczas widać jej wyjątkowy charakter. Zwykle księgi dedykowane jubilatowi zawierają artykuły bardzo luźno ze sobą związane tematycznie, jakkolwiek cenne od strony formy i treści. Autorami poszczególnych wypowiedzi są różni ludzie. Tymczasem recenzowana książka stanowi monografię bardzo dobrze osadzoną na źródłach, które tworzył sam Jubilat. Jest to publikacja o aspiracjach naukowych, a równocześnie napisana językiem komunikatywnym z dokumentacją fotograficzną, co jest ważne zwłaszcza dla odbiorców mniej zapoznanych z poruszaną tematyką. Stąd też grono czytelników może być bardzo szerokie.

Warto jeszcze wskazać inny walor – ważny zwłaszcza z naukowego punktu widzenia. Książka inspiruje do dalszych badań i poszukiwań prowadzonych nie tylko na gruncie teologicznym, chociaż ten jest najbliższy, ale też socjologicznym i pedagogicznym. Interesujące byłoby – między innymi – porównanie prezentowanych stanowisk z nauczaniem Kościoła, czy też szersze zauważenie tła społeczno-kulturowego i religijnego wypowiedzi abpa Władysława Ziółka.

*ks. prof. UKSW dr hab. Stanisław Dziekoński,
Wydział Teologiczny UKSW*